JUDr. Fr. Vaverka:

Nutnosť zmeny predpisov o účetnom kolku na Slovensku a v Podkarpatskej Rusi.

V poslednej dobe množia sa prípady, že kruhy obchodné a živnostenské na Slovensku sú pokutované pre nesprávne zapravenie, rešp. znehodnotenie účetného kolku tuzemských účtov.

Príčinu týchto pokút treba hľadať v zastaralosti partie poplatkových predpisov, dosiaľ platných na Slovensku a v Podkarpatskej Rusi, ktorá jedná o spôsobe zapravenia, rešp. znehodnotenia účetného kolku na tuzemských účtoch, t. j. na zápisoch obchodníkov a živnostníkov o predmetoch ich obchodnej a živnostenskej činnosti, rešp. v divergencii týchto predpisov v zemiach historických a v území Slovenska a Podkarpatskej Rusi.

Na Slovensku a v Podkarpatskej Rusi sú dnes v platnosti býv. uh. poplatkové predpisy, z ktorých niektoré pochádzajú ešte z doby Marie Terezie. Tieto predpisy, ktoré boly v rokoch šesťdesiatych sostavené býv. maďarskou vládou v úradnú sbierku z roku 1869, považovala už bývalá vláda za zastaralé a zamýšľala novo upraviť celú materiu postupne zvláštnymi zákonmi, ktoré by úplne vyčerpaly jednotlivé odbory celkovej tejto materie. Z tohoto plánu uskutočnené boly však len nasledujúce partie: Zák. čl. XLIII. z r. 1914 o poplatkoch súdnych a zák. čl. XI. z r. 1918 o poplatkoch pri majetkových prevodoch. Krome týchto dôležitejších zmien bývalej vlády maďarskej a niektorých doplňkov, vydaných po prevrate, nebola stará úradná sbierka takzv. »Úradné sostavenie poplatkových pravidiel z roku 1869« podstatne zmenená a prispôsobená moderným požiadavkom hospodárskeho života, ačkoľvek bývalé rakúske predpisy, založené na stejnom pôvodne poplatkovom zákone býv. monarchie Rak.-Uhorskej (zákon č. 50. ríš. zák. zo dňa 9. II. 1850 pre zeme býv. rakúske a čís. 329. ríš. zák. zo dňa 2. VIII. 1850 pre zeme býv. uhorské) boly už roku 1916, aspoň pokiaľ ide o partiu, dôležitú pre ruch obchodný, prispôsobené požiadavkom novej doby.

V tomto roku vydalo totiž býv. rak. ministerstvo financií nariadenie zo dňa 18. septembra 1916, r. z. č. 313 o spôsoboch zapra-

vovania účetného kolku tuzemských účtov, ktorým bola daná poplatníkom v zemiach býv. rakúskych možnosť voľby v spôsobe vyhovenia kolkovacej povinnosti tuzemských účtov, jako nasleduje:

a) Nalepením kolkov na prvú stranu každého archu účtu pri vyhotovení účtov a znehodnotení týchto kolkov vydavateľom; znehodnotenie treba previesť 1. buď prepísaním známok súčiastkou účetného textu (ku ktorému sa číta tiež dátum účtu, adresa alebo podpis účtu) a to tak, že písmo príde na dolnú časť známok a presahuje v súvislých riadkoch na papier; 2. alebo orazítkovaním známok umiestených na nepopísanom mieste razítkom, obsahujúcom meno alebo firmu vydavateľovu tak, aby časť razítkového otisku bola patrná na papieri, na ktorom sú známky pripevnené.

b) Použitím účetných blankiet (alebo prázdneho papieru) s úradne nalepenými kolkovnými známkami, ktoré možno dostať u väčšiny colných úradov (vo smysle nar. min. fin. z 23. februára 1900, r. z. čís. 36.), pri čom prepísania alebo iného znehodnotenia kolkovných známok neni treba.

c) Nalepením a úradným znehodnotením (obliteráciou) kolkovných známok na účetných blanketách úradmi k tomu oprávnenými (na pr. berným úradom).

Má-li byť použité blanketu už kolkovaného podľa odst. b), c) k vyhotoveniu účtu, ktorý podlieha vyššiemu kolku, než vykazuje blanketa, možno pripadajúcu doplňovacú čiastku zapraviť jedným z spôsobov naznačených v odstavci ad 1. a 2.

Z týchto spôsobov je zvlášť praktickým a v živote obchodnom obvyklým a obľúbeným spôsob ad a) 2. naznačený, ktorý však dosiaľ na Slovensku nemá právneho podkladu a sú firmy zvlášte tie, ktoré sa nove sriadily na Slovensku, veľmi často pokutované, užívajú-li tohoto spôsobu, na ktorý si boly predtým navykly, lebo spôsob platenia kolku účetného na Slovensku a v Podkarp. Rusi spravuje sa dosiaľ platnými citovanými predpismi úradnej sbierky, z ktorých zvlášte paragrafy 20., 33. a 43. sú smerodatné pre zapravenie a znehodnotenie účetného kolku a čiastočne tiež zák. čl. XXVI. z roku 1881, ktorý v paragr. 6. rozšíril, rešp. doplnil pojem účtu dľa sadzebnej pol. 84 B., bod 2. poplatkových pravidiel a zaviedol v par. 7. pol. veta 10-násobnú pokutu pre nesprávne zapravenie, rešp. znehodnotenie.

Všeobecne platí zásada, že každá kolku podliehajúca listina musí byť písaná na papieri opatrenom už kolkom dľa zákona pripadajúcim a zapravenie kolkovného poplatku deje sa tým spôsobom, že kolkovná známka prilepí sa na prvej stránke listiny alebo spisu tak, aby aspoň jeden riadok textu spisu, nie však jeho nadpis, bol cez spodnú farevnú časť kolku napísaný. Prepísanie kolku deje sa najlepšie tým

spôsobom, že pred kolkom prilepeným na arch papieru, viac do vnútra do ľavého kraja, počneme písať prvý riadok textu vo smere dolnej barevnej časti kolku a prepisujúc kolok pokračujeme ďalej písanie. Prepísanie kolku dátumom a taktiež nadpisom nemožno pokladať za prepísanie textom; následkom čoho musí byť kolok považovaný za neplatný. Jestli je kolok prepísaný inou tintou (iným inkústom) a inou rukou, než bol písaný pôvodný text listiny, pokladá sa kolok za dodatočne použitý a neplatný (malé výnimky pri prepísaní podpisateľom a poručenskom schválení, paragr. 20. na pozdejšie rozhodnutie). V paragr. 33., ktorý jedná špeciálne o zapravovaní poplatku z účtu a podobných listín znie nasledovne:

Kolkovný poplatok z účtov (výťahov z účtov), soznamov (soznamov tovaru) a opisov ich (faktúr), vystavených obchodníkmi a živnostníkmi medzi sebou alebo pre iné osoby o pohľadávkach z ich obchodu, ďalej so zúčtovacích lístkov bankárov, zmenárnikov, peňažných a úverných ústavov a iných podnikov, ďalej z účtov a opisov účtov, vystavených hoteliermi a hostinskými, či sú ony opatrené podpismi a saldovacou doložkou či nie, konečne kolkovný poplatok u odberných knižiek, do ktorých obchodníci alebo živnostníci zapisujú tovar dodaný alebo vydaný zákazníkom, vykonané práce lebo iné obchodné výkony a pohľadávky z týchto povstalé, má byť prilepený na prvej stránke účtu alebo knižky a prepísaný položkou účtu lebo knihy.

Samé prepísanie kolku datumom, adresou alebo podpisom nestačí (985) 87.

Neboly-li tieto predpisy presne dodržané, je kolok dľa paragr. 43. popl. pravidiel a paragr. 7. zák. čl. XXVI. z roku 1881 považovaný za odporujúci predpisu a poplatník pokutovaný 10 násobne.

Z uvedeného je zrejmé, jako podstatne sa odchyľujú v úprave zapravením, rešp. znehodnotením účetného kolku predpisy platné v zemiach mimoslovenských s jednej časti a na Slovensku s druhej časti, zvlášte v tom smere, že na Slovensku nemá poplatník voľby znehodnotiť kolok prakticky veľmi pohodlným a jednoduchým spôsobom: Orazítkovaním známok razítkom, obsahujúcim meno alebo firmu vydavateľovu a že dátum, adresa, alebo podpis účtu nečíta sa k súčiastkam účetného textu.

Táto odchylka predpisov poplatkových pre Slovensko je nielen zastaralá a nevyhovuje praktickej potrebe dnešného obchodníka, živnostníka a priemyselníka, ktorý pracuje strojom písacím a nie inkústom (tintou) a používa hodne razítka firmy, ale je priamo znemožnená terajšou úpravou kolkovných známok. Tieto známky sú totiž tak tmavého tisku a nemajú dostatok miesta so svetlým podkladom, hodiaceho sa pre prepísanie inkústom.

Vhodnou príležitosťou pre nápravu, rešp. unifikáciu predpisov o účetnom kolku bolo uzákonenie zmeny kolkovných predpisov zák. zo dňa 30. VI. 1921, čís. 244. Sb. z. a n., keď jediným riadkom v paragr. 4. mohla byť platnosť cit. nariadenia býv. ministerstva financií z 18. X. 1916 r. z. č. 313. rozšírená na územie Slovenska a Podkarpatskej Rusi.

Nebolo-li už tejto lehoty použité, bolo by jak v záujme obchodného ruchu, tak i preťaženej finančnej správy záhodno, aby vláda a zákonodárne sbory pri najbližšej príležitosti túto nutnú zmenu previedly, lebo odklad do konečnej unifikácie by sotva prospel veci.

Jako známo, bola dňa 16. XII. 1921 poslancom Chalupom a spol. podaná v poslaneckej snemovne rezolúcia, ktorou sa vláda vyzýva, aby prikročila k vydaniu moderného poplatkového zákona.

V dôsledku toho zaoberá sa ministerstvo unifikačné kodifikáciou celého poplatkového práva v republike Čs., aby na týchto základoch mohol byť vybudovaný nový systém poplatkový. Je prirodzené, že táto obtížna práca nebude môcť byť v najkratšej dobe skončená. Preto by sa i z tohoto dôvodu doporučovalo, aby vláda pokračovala v obore poplatkov aspoň v čiastočnej unifikácii, jakej bolo už dosiahnuté zákonmi o prirážkach k poplatkom, o ocenení predmetov burzovných obchodov, o prepočítacích kurzoch hodnôt, vyjadrených v cudzej valute pre poplatky stupnicové, o dani z obchodu s cennými papiermi, o zvýšení poplatkov, o poplatkoch zo služobných a nájemných smlúv, o dani z obohatenia, o zmenečných a súdnych poplatkoch.

JUDr. Fr. Vaverka:

Niekoľko poznámok k unifikácii a reforme zárobkovej dane III. triedy.

Vláda predložila v parlamente osnovu zákona (tlač senátu čís. 1724.) o zmene niektorých ustanovení o priamych daniach pre rok 1924, ktorým sa má predĺžiť s niektorými zmenami platnosť niekoľko zákonov na rok 1924, ktorými boly prechodne zmenené ustanovenia o ukladaní všeobecnej dane výdelkovej, príjmovej a rentovnej, ďalej o válečných prirážkach a maximálnej hranici daňového zaťaženia zvláštnej dane výdelkovej a konečne na Slovensku o dani zárobkovej, o dani kapitálovej a rentovnej, o dani dôchodkovej, majetkovej, o všeobecnej štátnej dôchodkovej prirážke a válečných prirážkach. Boly to väčšinou zákony, u ktorých bola doba platnosti stanovená